

בש"פ 2579/18 - מדינת ישראל נגד שפיק אבו טהה, האני אבו עמרה

בבית המשפט העליון

בש"פ 2579/18

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים: 1. שפיק אבו טהה
2. האני אבו עמרה

בקשה (רביעית) להארכת מעצר, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד עידית פרג'ון

בשם המשיב 2: עו"ד מוחמד ענבוס

החלטה

1. לפניי בקשה רביעית להארכת מעצרו של המשיב 2, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), החל מיום 14.4.2018, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 23491-10-16, בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. ביום 3.11.2016, הוגש לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע, כתב אישום מתוקן נגד שלושה נאשמים (להלן: הנאשמים), וביניהם המשיב 2, המייחס לו מגע עם סוכן חוץ, לפי סעיף 114(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1979 (להלן: חוק העונשין); וקשר לסיוע לאויב, לפי סעיף 99 בצירוף סעיף 92 לחוק העונשין. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי נאשם אחר בכתב האישום (להלן: הנאשם 1), תושב רצועת עזה (להלן: מחמוד), ופעיל בסראיא אלקודס בג'האד האיסלאמי הפלשתיני (להלן: ואיל) קשרו קשר לבצע פיגוע בגן אירועים בבאר-שבע. בכתב האישום נטען, בין היתר, כי מחמוד פנה למשיב 2 מספר פעמים במהלך תקופה של מספר חודשים בשנת 2016, והציע לו להשתתף בפעילות נגד בטחון המדינה. עוד עולה מכתב האישום, כי סמוך לאחר יום ה-4.8.2016, ולאחר שמחמוד אמר למשיב 2 כי נטילת חלק בפעילות האמורה תצמיח לו "פרנסה טובה", הסכים המשיב 2 לקחת חלק בפיגוע הטרור. עוד עולה מכתב האישום, כי השניים נדברו ביניהם, כי לאחר שישבו מחמוד מרצועת עזה, הוא ימסור למשיב 2 את "הפרטים" והשניים יתקדמו להגשמת תכנית הקשר. עוד נמסר בכתב האישום, כי מחמוד תכנן פיגוע הכולל ידיו רימונים ושימוש בנשקים אחרים כנגד אורחי אולם האירועים, וכלל את המשיב 2 בין המבצעים הפוטנציאליים של הפעולה. לבסוף, נטען בכתב האישום, כי במעשיו אלה, קשר המשיב 2 קשר "בכוונה לסייע לאויב במלחמתו נגד ישראל, במעשה שיש בו כדי לסייע לכך".

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה לעצור את הנאשמים עד לתום ההליכים בעניינם. נטען בבקשה, כי ברשות המבקשת ראיות לכאורה להוכחת אשמתם של הנאשמים, וביניהן: הודאות הנאשמים במעשיהם, אשר ניתנו במהלך חקירותיהם; הודעותיו של מחמוד, המפלילות את הנאשמים; פרטי תקשורת בין הנאשמים למחמוד; וראיות נוספות. עוד טענה המבקשת, כי בעניינם של הנאשמים, ובהם המשיב 2, קמה חזקת מסוכנות סטטוטורית, על פי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים, שכן הם ביצעו, לכאורה, עבירות חמורות נגד ביטחון המדינה. לשיטת המבקשת, נגד המשיב 2 קמה גם עילת מעצר, על פי סעיפים 21(א)(1)(ב) ו-21(א)(1)(א) לחוק המעצרים. נטען, בהקשר זה, כי הסכמתו של המשיב 2 "ללא כל קושי" לשתף פעולה עם מחמוד בביצוע הפיגוע, מלמדת על מידת מסוכנותו של המשיב 2. בנוסף, קיים חשש להשפעה על עדים מצדו של המשיב 2. נוכח האמור, טענה המבקשת, כי "לא ניתן לתת במשיבים [הנאשמים] אמון בסיסי שיקיימו תנאיה של חלופת מעצר כלשהי", ולפיכך התבקש בית המשפט המחוזי להורות על מעצרו של הנאשמים כולם עד לתום ההליכים בעניינם. ביום 20.10.2016, החליט בית המשפט המחוזי, נוכח קיומו של "ניצוץ ראיתי אם לא למעלה מכך" כנגד הנאשמים, להאריך את מעצרו עד להחלטה אחרת. ביום 13.12.2016, נערך דיון בבקשה למעצרו של המשיב 2 ושל נאשם אחר עד לתום ההליכים. במסגרת הדיון חלק המשיב 2 על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמות המיוחסות לו בכתב האישום. בית המשפט קבע, כי די בדברי המשיב 2 בחקירתו כדי "לבסס תשתית ראיתית" נגדו, והורה על מעצרו של המשיב 2 עד לתום ההליכים במשפטו.

4. בחלוף תשעה חודשי מעצר, הגישה המבקשת בקשה להארכת מעצרו של הנאשמים, וביניהם גם המשיב 2. ביום 17.7.2017, האריכה השופטת ד' ברק-ארז את מעצרו של המשיב 2 ושל נאשם אחר ב-90 ימים נוספים, בהסכמתם. ביום 15.10.2017, הגישה המבקשת בקשה שניה להארכת מעצרו של ארבעה נאשמים, וביניהם המשיב 2, וביום 16.10.2017, האריך השופט נ' הנדל את מעצרו של הנאשמים ב-90 ימים נוספים, בהסכמתם. משלא הסתיימו ההליכים המשפטיים בסיומה של תקופת הארכת המעצר השניה, הגישה המבקשת בקשה שלישית להארכת מעצרו של המשיבים בעניינם, וביום 10.1.2018, האריך השופט י' עמית, בהסכמתם של המשיבים, את מעצרו ב-90 ימים נוספים.

הבקשה להארכת המעצר בתשעים ימים נוספים

5. ביום 27.03.2018, הגישה המבקשת בקשה רביעית להארכת מעצרו של המשיבים ב-90 ימים, החל מיום 14.4.2018, ובאותו יום הוארך מעצרו של המשיב 1, בהסכמתו. אשר למשיב 2, נטען בבקשה, כי עבירות הביטחון המיוחסות לו, "אשר בליבן קשירת קשר לשם ביצוע פיגוע רצחני באזרחי ישראל", מעלים חשש ממשי כי אם ישוחרר, יהווה המשיב 2 "סיכון של ממש לביטחון המדינה ולשלום הציבור".

אשר לקצב התקדמות ההליכים בתיק העיקרי, ציינה המבקשת כי שלושה מועדי הוכחות שנקבעו לחודש ספטמבר 2017, בוטלו בשל בקשה להעביר את מקום הדיון, שהוגשה על ידי המשיבים, ביום 18.7.2017. לאחר שהתקבלה החלטה על העברת הדיון לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, הוחל בהליך גישור, שלא צלח. עוד נמסר על ידי המבקשת, כי שמיעת הראיות בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד החלה ביום 7.2.2018, ונכון ליום הגשת הבקשה להארכת המעצר, התקיימו שלוש ישיבות בהן נשמעה עדותו של עד תביעה אחד, ואילו עדותו של עד תביעה אחר נמסרה בחקירה ראשית בלבד. עוד טענה המבקשת כי, נכון לתאריך הגשת הבקשה, נקבעו שלושה מועדי הוכחות בימים 2.5.2018, 6.5.2018, ו-9.5.2018.

הדיון בבקשה

6. בדיון שנערך לפני ביום 25.4.2018, חזרה ב"כ המבקשת, עו"ד עידית פרג'ון, על עיקרי הטענות המופיעים בכתב הבקשה. ב"כ המבקשת הוסיפה וטענה, כי נכון למועד הדיון, נקבעו שני דיוני הוכחות שתוכננו להיערך בתחילת חודש מאי 2018. ב"כ המשיב 2, עו"ד מוחמד ענבוס, טען כי עד למועד הדיון לפני, העידו שני עדים בלבד, וכי העד המרכזי טרם סיים חקירה ראשית. בתום הדיון, התבקשו הצדדים לפנות לבית המשפט המחוזי על מנת לקבוע מועדי דיונים נוספים לסיום פרשת התביעה. ביום 8.5.2018, עדכנה המבקשת, כי נקבעו דיוני הוכחות נוספים בעניינו של המשיב 2, בתאריכים 10.6.2018, ו-25.7.2018.

7. ביום 3.6.2018, התקיים דיון נוסף בבקשה להארכת המעצר ב-90 ימים נוספים. ב"כ המשיב 2 מסר, כי עד כה התנהלו 3 ישיבות לשמיעת ראיות, ולטעמו יידרשו ישיבות נוספות על מנת לחקור את העדים העיקריים, כאשר טרם החל משפט זוטא שהתבקש בעניינו של המשיב 2. בתגובה, תיארה ב"כ המבקשת את מאמציה של המבקשת לקבוע דיונים נוספים בעניינו של המשיב 2, ופירטה את אילוציו של בית המשפט המחוזי, אשר הגבילו את יכולתו לקבוע מועדי הוכחות נוספים. המבקשת הוסיפה עוד, כי בית המשפט המחוזי התבקש לקבוע 4 מועדי דיונים, אשר אחד מתוכם התקיים, וכי להערכת הפרקליט המטפל בתיק, יידרש דיון נוסף לסיום פרשת התביעה. ב"כ המשיב 2 חלק על עמדתה של המשיבה בציינו כי 4 ישיבות לא יספיקו לסיום פרשת הראיות בתיק.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בבקשה להארכת מעצרו של המשיב 2, והאזנתי בקשב רב לטענות שהועלו בפניי, הגעתי לידי מסקנה כי דינה של הבקשה להתקבל. זאת, לאחר שמצאתי כי, בשלב זה, אין הצדקה להורות על שחרורו של המשיב 2 לחלופת מעצר.

9. הלכה היא, כי הארכת מעצרו של נאשם מעבר לתשעה חודשים, מכוח סעיף 62 לחוק המעצרים, נעשית

על יסוד איזון בין הפגיעה בחירות הנאשם, לו עומדת חזקת החפות כל עוד לא הורשע; לבין האינטרס שעניינו שמירה על שלום הציבור וביטחון. (בש"פ 2520/18 מדינת ישראל נ' וייסבורג (30.3.2018); בש"פ 7555/17 מדינת ישראל נ' אבו עמאר (2.10.2017); בש"פ 7452/17 מדינת ישראל נ' פלוני (1.10.2017); בש"פ 2235/17 מדינת ישראל נ' סלימאן (7.05.2017)). במסגרת איזון זה, שומה על בית המשפט ליתן את הדעת למגוון של שיקולים ואינטרסים מתנגשים. מן העבר האחד, בית המשפט ישקול את המסוכנות הנשקפת מהנאשם, כפי שזו נלמדת מאופי העבירות המיוחסות לו ומנסיבות ביצוען; את עברו הפלילי; את החשש מפני שיבוש הליכי משפט והאפשרות להימלטותו של הנאשם מאימת הדין. מן העבר השני, יבחן בית המשפט את עוצמת הפגיעה בזכות לחירות של הנאשם, הנובעת, בין היתר, מקצב התקדמות ההליך המשפטי בעניינו, וממשך הזמן אשר חלף מאז הושם הנאשם במעצר. שעה שקצב התנהלות ההליך המשפטי אינו משביע רצון, תנוע המוטלת לעבר זכותו של הנאשם לחירות, ותגבר הנטייה לשחררו לחלופת מעצר (בש"פ 7562/17 מדינת ישראל נ' חלבי (22.11.2017); בש"פ 6109/17 מדינת ישראל נ' פלוני (17.08.2017); בש"פ 4251/17 מדינת ישראל נ' זאודי (18.06.2017)).

10. ובחזרה לעניינו, העבירות המיוחסות למשיב 2, מלמדות על קיומה של מסוכנות בלתי מבוטלת, אשר מקימה גם עילת מסוכנות סטוטורית, על פי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים. נסיבות ביצוע העבירות חמורות אף הן, ולכך יש השלכה על הערכת מסוכנותו של המשיב 2. נזכיר, כי על פי כתב האישום המתוקן נתן המשיב 2 את הסכמתו לקחת חלק בפיגוע רצחני, שבגדרו תוכנן לעשות שימוש ברימונים ובכלי נשק נוספים, כדי לפגוע בעשרות אורחים באולם אירועים. עצם הנכונות ליטול חלק ב"פעולה נגד ביטחון המדינה" מעין זו, מבהירה כי רמת מסוכנותו של המשיב 2 גבוהה ביותר.

11. **מנגד, יש לשקול את התמשכות ההליכים במשפטו של המשיב 2. אציין,** כי דעתי אינה נוחה מהעובדה כי ההליכים בתיק זה לא הסתיימו עד כה, שעה שכתב האישום בעניינו של המשיב 2, הוגש ביום 3.11.2016, ותידרש, ככל הנראה, הארכה חמישית של תקופת המעצר. עם זאת, יש להזכיר, כי בדיון שנערך ביום 6.5.2018, קבע בית המשפט המחוזי שני מועדי הוכחות, הגם שיש צורך, לטעמי, לקבוע מועדים נוספים לשמיעת הראיות בתיק, על מנת לסיים את ההליך בעניינו של המשיב 2 בהקדם האפשרי.

12. לאחר שבחנתי את כלל השיקולים לכאן ולכאן, שוכנעתי כי נקודת האיזון בעניינו של המשיב 2 טרם השתנתה, וכי לא הגיעה השעה לשקול את שחרורו לחלופת מעצר. ער אני לקצב ניהול ההליך המשפטי, אשר אינו משביע רצון, וכן לחזקת החפות הנתונה למשיב 2. ואולם, אינני סבור כי, בשלב זה, קיימות בעניינו של המשיב 2 נסיבות חריגות המצדיקות את שחרורו לחלופת מעצר כלשהי. זאת, בעיקר לנוכח חומרת העבירות המיוחסות למשיב 2, והמסוכנות הרבה הנלווית להן. כוונתו של המשיב 2 ליטול חלק בפעולת טרור כנגד אזרחים, אשר תוכננה להתבצע באולם אירועים הומה אדם, מעידה על מסוכנותו הגבוהה של המשיב 2, אשר אינה ניתנת לאיזון, בשלב זה, באמצעות חלופת מעצר. עוד אוסיף, כי יש בסיס לתקווה כי ההליך המשפטי בעניינו של המשיב 2 הולך ומתקרב אל הישורת האחרונה, גם אם נדרש, כאמור, מאמץ מצדו של בית המשפט המחוזי לקבוע דיוני הוכחות נוספים עד לפגרה.

13. על יסוד האמור, החלטתי להיעתר לבקשת המדינה, והנני מאריך את מעצרו של המשיב 2 ב-90 ימים נוספים.

החל מיום 14.4.2018, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 23491-10-16, בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"א בסיון התשע"ח (4.6.2018).

ש ו פ ט
